

Finansdepartementet

Ekofinrådets möte den 12 februari 2019

Kommenterad dagordning

Enligt den preliminära dagordning som presenterades den 28 januari.

1. Godkännande av den preliminära dagordningen
2. (ev.) Godkännande av A-punkter

Lagstiftningsöverläggningar

3. Översyn av det europeiska systemet för finansiell tillsyn
 - Diskussions-/besluts punkt

Rådet ska ha en diskussion om översynen av det europeiska systemet för finansiell tillsyn och eventuellt fatta beslut om en allmän inriktning avseende den del av översynen som avser de europeiska tillsynsmyndigheternas styre, uppdrag, befogenheter och finansiering samt en revidering av förordningen som styr Europeiska systemrisknämnden.

På Ekofin den 22 januari 2019 behandlades den del av förslaget som rör ett stärkt mandat för Europeiska bankmyndigheten på området penningtvätt och terroristfinansiering. Ordförandeskapet föreslog då att akten formellt delas upp för att möjliggöra separata förhandlingar med Europaparlamentet om delen rörande penningtvätt och terroristfinansiering, där en överenskommelse om allmän inriktning mellan medlemsstaterna finns sedan december 2018.

Överläggning med finansutskottet ägde rum den 26 oktober 2017. Den del av förslaget som avser penningtvätt och terroristfinansiering överlades med finansutskottet den 25 oktober 2018. Samråd med EU-nämnden har skett vid två tillfällen, senast den 18 januari 2019.

Kommissionen presenterade i september 2017 en översyn av det europeiska systemet för finansiell tillsyn. Myndigheterna i tillsynsstrukturen är Europeiska systemrisknämnden (ESRB), och de tre europeiska tillsynsmyndigheterna (Esa-myndigheterna) Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma), Europeiska bankmyndigheten (Eba) och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa).

I korthet föreslår kommissionen bland annat att vissa europeiska fonder, leverantörer av datarapporteringstjänster, vissa prospekt samt kritiska referensvärden ska stå under direkt tillsyn av Esma istället för under de nationella tillsynsmyndigheterna, vilket i Sveriges fall är Finansinspektionen. När det gäller styrning av Esa-myndigheterna föreslås att en stor del av myndighetens beslutsfattande flyttas från tillsynsstyrelsen, där de nationella myndigheterna är representerade, till ett nyinrättat exekutivt beslutsorgan med ledamöter som nomineras och tillsätts av Europaparlamentet respektive rådet. Förslaget innebär även en ändrad modell när det gäller hur Esa-myndigheterna finansieras. Förslaget innebär bland annat att Esa-myndigheterna får utökade möjligheter att ta ut avgifter från företag under indirekt tillsyn, dvs. sådana som står under de nationella tillsynsmyndigheternas tillsyn.

Därtill föreslås ändringar i den förordning som styr ESRB i syfte att anpassa nämndens sammansättning, organisation och samverkan till de ändringar som gjorts i EU:s makrotillsynsramverk, bland annat genom etableringen av bankunionen.

Förslaget beskrivs närmare i faktrapromemoria 2017/18:FPM11.

Kommissionens förslag har förhandlats sedan oktober 2017 och förhandlingar pågår fortfarande mellan medlemsstaterna. I förhandlingarna har regeringen fått genomslag för svenska prioriteringar i viktiga frågor. Bland annat speglar det kompromissförslag som nu diskuteras regeringens inställning att Esa-myndigheterna ska vara medlemsdrivna organisationer och att tillsyn på EU-nivå endast kan vara aktuellt när det är motiverat, exempelvis mot bakgrund av att verksamheten till sin natur är

gränsöverskridande. Vidare föreslås att nuvarande finansieringsmodell behålls. Revideringar har även gjorts gällande den förordning som styr ESRB för att återspegla genomförandet av bankunionen och olika nationella myndighetsstrukturer.

I september 2018 presenterade kommissionen ett tillägg till förslaget som avser ett stärkt mandat för Eba på området penningtvätt och terroristfinansiering. Förslaget beskrivs i faktagromemoria 2018/19:FPM7.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar initiativet till en översyn av Esa-myndigheterna och ESRB och det fortsatta främjandet av väl fungerande kapitalmarknader inom EU.

En viktig uppgift för Esa-myndigheterna är att verka för ökad likformighet i tillämpningen av tillsynsregler på finansmarknadsområdet. Regeringen är dock kritisk till delar av kommissionens förslag som innebär oklara ansvarsförhållanden mellan EU-nivå och nationell nivå, sämre förutsättningar att skapa en effektiv tillsyn och en förskjutning av beslutsrätten inom myndigheterna. Vidare är regeringen kritisk till vissa delar av kommissionens förslag som rör direkttillsyn. Regeringen befarar att den sammantagna konsekvensen av förslaget kan leda till en tillsyn som är mindre effektiv, mindre förutsägbar och sämre anpassad efter nationella förhållanden. Regeringen anser att eventuella kostnadsökningar till följd av förslaget inte ska leda till utgiftsökningar för EU-budgeten, utan bör hanteras genom omprioriteringar.

Regeringen bedömer att förhandlingarna kommer att kunna resultera i ett kompromissförslag som motsvarar regeringens ståndpunkter. Regeringen förväntar sig därför kunna ställa sig bakom ett kompromissförslag för det fall det blir aktuellt med ett beslut om en allmän inriktning vid Ekofin.

4. Övriga frågor

Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster

- Informationspunkt

Ordförandeskapet väntas informera om hur arbetet går med aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster.

Icke lagstiftande verksamhet

5. Mot ett mer effektivt och demokratiskt beslutsfattande om EU:s skattepolitik

- Diskussionspunkt

Kommissionen ska presentera sitt meddelande om ett mer effektivt och demokratiskt beslutsfattande för EU:s skattepolitik och medlemsstaterna inbjuds att ha en första diskussion.

Överläggning har skett med skatteutskottet den 29 januari 2019.

Kommissionen presenterade den 15 januari ett meddelande med förslag till en färdplan om förändrat beslutsförfarande på skatteområdet. Kommissionen föreslår en färdplan för en stegvis övergång till beslutsfattande med kvalificerad majoritet enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet. Beslutsfattande med kvalificerad majoritet skulle enligt kommissionen ge EU möjlighet att snabbt och effektivt besluta på skatteområdet.

I ett första steg ska beslutsfattande med kvalificerad majoritet tillämpas för beslut om åtgärder som saknar direkt påverkan på nationell beskattningsrätt, skattebaser eller skattesatser. Det innefattar beslut som gäller skatteflykt och skatteundandragande och beslut som syftar till att förbättra den inre marknaden.

I ett andra steg ska beslutsfattande med kvalificerad majoritet omfatta beslut inom skatteområdet som syftar till att stödja andra politiska mål som t.ex. åtgärder mot klimatförändringar och hälsofrågor.

Ett tredje steg innebär fokus på områden på skattesidan som redan till stor del är harmoniserade och som måste utvecklas och anpassas till nya omständigheter. Detta gäller främst mervärdesskatt och punktskatter.

I ett fjärde steg införs beslutsfattande med kvalificerad majoritet för andra initiativ på skatteområdet, vilka är nödvändiga för den inre marknaden och för en rättvis och konkurrenskraftig beskattning i Europa. Detta gäller några områden som krävs för att fullborda den inre marknaden ur skatteperspektiv, t.ex. gemensam konsoliderad bolagsskattebas (CCCTB) och beskattning av den digitala ekonomin.

Kommissionen föreslår att beslut om de första två stegen ska fattas snabbt och att medlemsstaterna ska överväga att gå vidare med det tredje och fjärde steget innan 2025.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen stödjer inte en övergång till beslutsfattande med kvalificerad majoritet på skatteområdet, vare sig generellt eller i enstaka fall. Det är viktigt att respektera medlemsstaternas befogenheter på skatteområdet, liksom de nationella parlamentens roll, vid beslut om skattefrågor. Enhälligheten säkrar regeringens och riksdagens inflytande och befogenhet över skattefrågorna.

6. Slutsatser om rapporten om de offentliga finansernas hållbarhet för 2018

- Beslutspunkt

Rådet ska anta slutsatser om 2018 års rapport om hållbarheten i de offentliga finanserna i EU:s medlemsstater.

Inget tidigare samråd har skett med EU-nämnden. Samråd med EU-nämnden ägde rum den 23 maj 2018 om slutsatser rörande åldranderapporten för 2018, vilken ligger till grund för rapporten om hållbarheten i de offentliga finanserna.

Kommissionen publicerar en rapport om hållbarheten i de offentliga finanserna vart tredje år. I hållbarhetsrapporten analyserar kommissionen hållbarheten i medlemsstaternas offentliga finanser på kort, medel och lång sikt. Beräkningarna är i hög grad baserade på den åldranderapport som kommissionen publicerade i maj 2018, samt kommissionens höstprognos 2018.

Sammantaget konstaterar kommissionen i rapporten att även om EU:s finanspolitiska risker har minskat sedan 2015 kvarstår betydande risker i flera medlemsstater. Framför allt bedöms höga och ökande skuldnivåer som en risk. För Sveriges del bedömer kommissionen att risken för en ohållbar utveckling är låg på kort, medellång och lång sikt.

I slutsatserna lyfter rådet bland annat fram behovet av att medlemsstaterna bedriver en hållbar finanspolitik som ger utrymme att hantera chocker. Rådet framhåller även att det är viktigt att EU:s finanspolitiska ramverk följs.

Vidare lyfts att omfattande reformer kan ha betydande positiva effekter på finanspolitikens långsiktiga hållbarhet, givet de stora demografiska utmaningarna som medlemsstaterna står inför.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens rapport och kan ställa sig bakom utkastet till rådsslutsatser.

7. Rekommendation om beviljande av ansvarsfrihet för kommissionen för genomförandet av budgeten för budgetåret 2017

- Beslutspunkt

Rådet ska anta en rekommendation till Europaparlamentet om att kommissionen bör beviljas ansvarsfrihet för genomförandet av EU-budgeten för 2017.

Ärendet har inte tidigare behandlats i riksdagen. Samråd med EU-nämnden om den Europeiska revisionsrättens årsrapport skedde den 1 november 2018 inför Ekofinrådets möte den 6 november.

Enligt artikel 319 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska Europaparlamentet, på rekommendation av rådet, bevilja kommissionen ansvarsfrihet för budgetens genomförande. Ansvarsfrihetsprövningen sker varje år och baseras främst på revisionsrättens årsrapport från granskningen av genomförandet av EU:s budget.

I årsrapporten om kommissionens genomförande av EU:s budget 2017 har revisionsrätten i sin revisionsförklaring gett ett mer positivt uttalande än tidigare år vad gäller lagligheten och korrektheten i de betalningar som ligger till grund för räkenskaperna. Revisionsrätten konstaterar att intäkterna var lagliga och korrekta, och betalningarna lagliga och korrekta, utom när det gällde kostnadsersättningar. Revisionsrätten uppskattar att den totala felprocenten har sjunkit från 3,1 procent för 2016 till 2,4 procent 2017. Felprocenten överstiger fortfarande riktmärket på 2 procent för väsentliga fel.

Ordförandeskapets förslag är att rådet rekommenderar att Europaparlamentet beviljar kommissionen ansvarsfrihet för budgetåret 2017.

I anslutning till rekommendationen finns en bilaga med rådets kommentarer till rapporten.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan konstatera att revisionsrätten ger ett mer positivt uttalande om kommissionens genomförande av budgeten för 2017 jämfört med tidigare år och att felnivån har rört sig i rätt riktning. Mot den bakgrunden avser regeringen att lägga ned sin röst gällande rekommendationen till Europaparlamentet om ansvarsfrihet till kommissionen.

Regeringen ser dock fortsatt allvarligt på att kommissionen inte har fått en revisionsförklaring utan reservation för alla delar av budgeten. Det är viktigt att kommissionen vidtar ytterligare åtgärder för att minska felet vid genomförandet av EU:s budget.

Regeringen anser att bilagan med rådets kommentarer till revisionsrättens rapport innehåller en del viktiga påpekanden och tillräckliga skrivningar om att felnivån i förvaltningen av EU-medel fortsatt behöver förbättras.

8. Slutsatser om budgetriktlinjerna för 2020

- Beslutspunkt

Rådet ska anta slutsatser om riktlinjer för EU:s årsbudget 2020.

Ärendet har inte tidigare behandlats i riksdagen.

Varje år antar Ekofinrådet slutsatser för att tydliggöra rådets prioriteringar inför den kommande årsbudgetprocessen. Kommissionen väntas presentera sitt förslag till årsbudget för 2020 under våren 2019.

Årsbudgeten för 2020 är den sista i den innevarande fleråriga budgetperioden (2014-2020). I rådets slutsatser betonas att EU-budgeten för 2020 ska syfta till att uppnå målen för perioden samtidigt som ingångna åtaganden respekteras och budgeten hålls inom de utsatta ramarna. Rådet uppmanar till att tillräckliga resurser allokeras till prioriterade områden, men understryker samtidigt behovet av försiktig budgetering och tillräckliga marginaler i årsbudgeten.

I slutsatserna poängterar rådet att justeringar av budgeten under året bör begränsas och respektera taken i budgetramen. Kommissionen uppmanas att ta fram tydliga prognoser för intäkter, utgifter och budgetgenomförande, blanda annat för att undvika oförutsedda justeringar av medlemsstaternas EU-avgifter.

Regeringen har tillsammans med andra likasinnade budgetrestriktiva medlemsstater verkat för att slutsatserna ska innehålla tydliga skrivningar om behovet av en restriktiv årsbudget 2020.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom slutsatserna eftersom de innehåller sådana budgetrestriktiva skrivningar som regeringen har eftersträvat.

9. Övriga frågor

Det har i skrivande stund inte meddelats några övriga frågor.